

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

[Bespreking van: I. Baraitre (2008) Eisenhower en zijn generaals]

Amersfoort, H.

Publication date

2009

Document Version

Final published version

Published in

Militaire Spectator

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

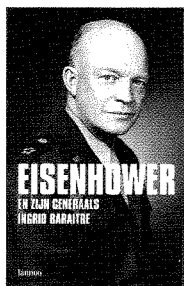
Amersfoort, H. (2009). [Bespreking van: I. Baraitre (2008) Eisenhower en zijn generaals]. *Militaire Spectator*, 178(1), 62-63.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Eisenhower en zijn generaals

Door Ingrid Baraitre
Tielt (Uitgeverij Terra Lannoo) 2008
384 blz.
ISBN 978-90-209-7820-9
€ 24,95

De titel van dit boek, *Eisenhower en zijn generaals*, zou de suggestie kunnen wekken dat we hier te maken hebben met een biografie van de geallieerde opperbevelhebber. Dat is echter niet het geval. Het werkelijke onderwerp van dit boek is de besluitvorming in het kamp van de westelijke geallieerden over de militaire strategie en de operatieplannen die moesten leiden tot de overwinning op het Derde Rijk. Alle grote vraagstukken in dit verband komen ter sprake. Baraitre behandelt de Amerikaanse voorkeur voor een directe strategie, gericht op de vernietiging van Duitsland door een landing in Frankrijk, versus de Britse voorkeur voor een indirecte

strategie gebaseerd op uitputting en een opmars vanuit het Middellandse Zeegebied.

In dat verband komen aan de orde de meningsverschillen over de landingen in Noord-Afrika (Operatie Torch) en over de oversteek naar Sicilië (Operatie Husky); verder de rivaliteit tussen Montgomery en Patton bij de verovering van dat eiland en de verschillen van opvatting over de noodzaak en het moment van een landing op de Franse zuidkust (Operatie Anvil-Dragoon) in samenhang met Operatie Overlord. Baraitre behandelt tevens de tegenstellingen tussen Eisenhower, Montgomery, Bradley en Patton

over het vraagstuk van de *single thrust* versus het brede front en de vraag of de voorrang moest liggen bij de verovering van het Roergebied of bij de verovering van Antwerpen en het vrijmaken van de Scheldemond. Het sluitstuk van deze conflicten betrof de vraag of Montgomery na het oversteken van de Rijn al dan niet naar Berlijn zou mogen oprukken.

Benadering van het onderwerp

Dat is allemaal bekende stof, waarover reeds veel is gepubliceerd, zowel door de hoofdpersonen zelf als door een keur aan historici. Vernieuwend is dit boek dus allerm minst. Een bezwaar hoeft dit niet te zijn. De Tweede Wereldoorlog is bij uitgevers nog niet uit de gratie, want er is nog altijd een lezerspubliek dat er graag boeken over koopt. Meer problemen heb ik echter met de manier waarop Baraitre haar onderwerp behandelt en met haar kwaliteiten als auteur.

Baraitre hangt het verhaal over de genoemde kwesties op aan de standpunten die de hoofdpersonen hier-

over huldigden, aan de bezwaren die zij hadden tegen de standpunten van hun tegenspelers en aan de persoonlijk bezwaren tegen die tegenspelers als zodanig. Zij doet dat door het verloop van de conflicten op de voet te volgen en steeds de visies van de verschillende betrokkenen aan bod te laten komen. Zij rijgt daarbij de brieven, dagboek-aantekeningen, fragmenten uit memoires, krantenberichten en interviews van alle hoofdrolspelers aan elkaar en citeert veelvuldig en omstandig. Dit heeft als voordeel dat de lezer de discussies als het ware meebeleeft en voorgeschoteld krijgt in de originele bewoordingen.

Er zijn echter ook bezwaren tegen een dergelijke aanpak en in het geval van Baraitre overwegen die. Omdat alle genoemde kwesties een behoorlijke lange doorlooptijd hebben gehad en uit elkaar voortvloeiden, valt Baraitre onophoudelijk in herhaling. Steeds opnieuw introduceert ze één van de kwesties alsof het de eerste keer is, waarna ze de standpunten voor de zoveelste keer tegenover elkaar stelt.

Dit geeft het betoog bovendien een hoog welles-nietes gehalte, doorspekt met roddel en achterklap op generaalsniveau, zonder dat Baraitre erin slaagt boven de kwestie uit te stijgen door de verschillende opvattingen op hun waarde te schatten en een eigen oordeel te geven. Een uitzondering op dit patroon is de discussie *single thrust*-breed front. Maar het is typerend dat de enige min of meer systematische uiteenzetting daarover pas aan het eind van het boek te vinden is, als de lezer de Duitse capitulatie al achter de rug heeft.

Gebrek aan structuur

Verder verstaat Baraitre niet de kunst om haar betoog een behoorlijke structuur te geven. Integendeel, de volgorde van de alinea's lijkt nogal eens willekeurig, ze gaat van de hak op de tak, springt heen en weer in de tijd zonder dat de lezer daar erg in heeft, vergeet noodzakelijke informatie op het juiste moment te geven, slaat stappen over en schept aldoende eerder chaos dan orde. Merkwaardig is ook dat het boek op veel plaatsen meer het perspectief kiest van Patton dan van Eisenhower. Dat zal wel komen doordat haar vorige boek en debuut aan de ijzervreter Patton gewijd was. Het boek over Patton lijdt overigens aan dezelfde kwalen als dat over Eisenhower.

De weinig professionele indruk

die ook Baraitres tweede boek door dit alles achterlaat, wordt versterkt door slordigheden (*single trust* in plaats van *single thrust*, meerdere malen *cruisade* in plaats van *crusade*) en merkwaardige vertalingen van Engelse militaire begrippen. Een *deputy commander* is bij haar geen plaatsvervangend commandant maar een 'afgevaardigde', een *commanding officer* wordt een 'krijgshoer' en een *superior* een 'overste'. Het is jammer dat de uitgever hier zijn verantwoordelijkheid niet gezien heeft.

Op haar website, www.ingridbaraitre.com, vermeldt zij dat haar derde boek over Winston Churchill zal gaan. Enfin, we zullen zien. Driemaal is scheepsrecht.

Prof. dr. H. Amersfoort, NLDA